

«Εκπαίδευση και Έρευνα βασικός μοχλός της Ανάπτυξης»

ΑΘΗΝΑ, 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ

ΘΕΜΑ: Οι θέσεις της ΠΡΩ.ΠΑΙΔΕΙ.Α. για τα αποτελέσματα του διεθνούς Διαγωνισμού PISA:

Ας μη χαθεί και αυτή η ευκαιρία!

Τα απογοητευτικά, για μια φορά ακόμη, αποτελέσματα του διαγωνισμού PISA^{1,2} προκάλεσαν μια μεγάλη δημόσια συζήτηση με θέσεις κι αντιθέσεις. Οι μαθητικές επιδόσεις είναι ένα πολυπαραγοντικό φαινόμενο. Εξαρτάται από πληθώρα κακώς κείμενων στη χώρα, τα οποία διαμορφώνουν συνδυαστικά το απογοητευτικό αυτό αποτέλεσμα³, όπως και τις συνέπειες της σχολικής αποτυχίας στην κοινωνία των νέων⁴. Θα επιχειρήσουμε στο κείμενο να σχολιάσουμε κάποιους από αυτούς τους παράγοντες, οι οποίοι συμβάλλουν σημαντικά σε αυτό το αποτέλεσμα⁵.

Αν και προ πολλού είχαν διαπιστωθεί οι αδυναμίες του Εκπαιδευτικού Συστήματος, με τις οποίες συμφωνεί και η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών, η Πολιτεία δεν αποφασίζει να προχωρήσει σε βαθιές μεταρρυθμίσεις ή προσποιείται κάθε τόσο ότι μεταρρυθμίζει το εκπαιδευτικό σύστημα, χωρίς όμως στην πραγματικότητα να θίγει εγκαταστημένα συμφέροντα και παγιωμένες αντιλήψεις.

Κατανοούμε ότι η μετάβαση από τις εγκατεστημένες νοοτροπίες πολλών ετών σε κάτι νέο, αλλά αναγκαίο, είναι ένα δύσκολο εγχείρημα. Όμως, τι εφόδια έχει ένας απόφοιτος υποχρεωτικής εκπαίδευσης και αυριανός πολίτης, ώστε να μπορεί να επιλέξει, να κρίνει ή να συγκρίνει; Κάθε τόσο, όταν μείζονα εθνικά, πολιτικά ή υγειονομικά ζητήματα απασχολούν την κοινωνία μας, ερχόμαστε αντιμέτωποι με τα αποτελέσματα της Παιδείας, που έχουμε οικοδομήσει.

Η παγιωμένη αντίληψη ότι ο μοναδικός δρόμος για κοινωνική και οικονομική ανέλιξη περνάει μέσα από πανεπιστημιακές σπουδές, συντηρείται από γονείς και μαθητές που “πιέζουν” το Εκπαιδευτικό Σύστημα και κατά μείζονα λόγο το Πολιτικό Σύστημα, έτσι ώστε ΟΛΟΙ να αποκτήσουν απολυτήριο Γενικού Λυκείου ή ΕΠΑΛ, προκειμένου να δοκιμάσουν την εισαγωγή τους στο Πανεπιστήμιο. Κάτω από αυτή την πίεση, το Εκπαιδευτικό Σύστημα χειραγωγείται και προσαρμόζεται στην αντίληψη της ήσσονος προσπάθειας χάριν της προαγωγής ως αυτοσκοπού.

Γι’ αυτό η Πολιτεία πρέπει αφενός να διασφαλίσει με μηχανισμούς την επιτυχή εφαρμογή των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών τα οποία είναι προσανατολισμένα στα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα από το Δημοτικό έως το Λύκειο, αφετέρου να δώσει –μεταξύ άλλων– αξιόπιστες διεξόδους προς την Επαγγελματική Εκπαίδευση, ώστε η προαναφερθείσα κατάσταση να ομαλοποιηθεί, αλλά και να επιβάλλει ένα αυστηρό πλαίσιο όρων φοίτησης και κυρώσεων στη Δημόσια Εκπαίδευση και δη στην Επαγγελματική, ώστε αυτή να μην γίνεται αποκρουστική για μαθητές και γονείς. Μέχρι τότε θα παράγουμε «αριστούχους» αποφοίτους Λυκείου, το 60-70% των οποίων είναι κάτω από τη βάση στις Πανελλαδικές;

Η ΠΡΩ.ΠΑΙΔΕΙ.Α. θέλει να συνεισφέρει στο διάλογο με ρεαλιστικές προτάσεις και να υποστηρίξει τη μεγάλη μεταρρύθμιση, που απαιτείται. Γι’ αυτό προτείνουμε:

ΓΕΝΙΚΑ

1. Τολμηρό σχεδιασμό της εφαρμογής των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών από τους εκπαιδευτικούς καθώς η αναφορά και μόνο επί χάρτου της καλλιέργειας δεξιοτήτων και αναβάθμισης των γνώσεων δεν αρκεί για να δούμε ως αποτέλεσμα τη βελτίωση των μαθητικών επιδόσεων και ικανοτήτων. Διερευνητική και βιωματική μάθηση είναι οι μεθοδολογίες, που θα προωθήσουν την πρακτική εφαρμογή αυτών στην καθημερινή ζωή του μαθητή και μελλοντικού πολίτη. Παράλληλα, και με αδιάβλητο τρόπο, πρέπει να διεξάγονται οι διαδικασίες ελέγχου του εκπαιδευτικού αποτελέσματος. Όπως έχουν δείξει αφενός η εμπειρία εκπαιδευτικών και αφετέρου τα αποτελέσματα του προγράμματος PISA, είναι επιτακτική η ριζική αντιμετώπιση του περιεχομένου και της μεθοδολογίας της Εκπαίδευσης ιδιαίτερα στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

2. Τα Παιδαγωγικά Τμήματα των Πανεπιστημίων φέρουν ακέραια την ευθύνη των Εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι φοιτητές των Τμημάτων αυτών ακολουθούν αναχρονιστικά προγράμματα κατάρτισης. Ο όποιος σχεδιασμός και αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών τους, δεν ακολουθεί έναν Στρατηγικό Σχεδιασμό θεμελιωμένο σε ερευνητικά δεδομένα του «ποια χαρακτηριστικά, γνώσεις και ικανότητες θα πρέπει να έχει ο εκπαιδευτικός του σήμερα». Τα μαθήματα αλλάζουν και τα αντικείμενα προκηρύσσονται με κριτήριο τις γνώσεις των ημετέρων διδασκόντων και όχι τις διεθνείς επιταγές εξέλιξης της επιστήμης. Οι παρακολουθήσεις σχολικών μαθημάτων από τους φοιτητές και ακόμη περισσότερο ο σχεδιασμός διδασκαλιών και η εφαρμογή τους στις σχολικές τάξεις, δεν έχουν καμία μεθοδολογική εποπτεία. Αντίστοιχη η εικόνα και στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα, όπου συχνά οι τίτλοι τους δεν συνάδουν με το περιεχόμενο των προσφερόμενων μαθημάτων.

3. Από την άλλη πλευρά, η εμπειρία από την "Ελληνική PISA"⁶ δείχνει την αδυναμία των καθηγητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην καλλιέργεια ανώτερων δεξιοτήτων σκέψης, στην ανάπτυξη στρατηγικών διερευνητικής μάθησης και ομαδοσυνεργατικών προγραμμάτων. Αυτή η πραγματικότητα φέρνει στον διάλογο κάθε φορά την απουσία Διδακτικής και Παιδαγωγικής Επάρκειας των αποφοίτων από τις Καθηγητικές Σχολές. Έτσι, οι μαθητές/τριές μας από το Γυμνάσιο κιάλας, χάνουν το κίνητρο στη μάθηση και διαμορφώνουν αρνητική στάση στο γνωστικό αντικείμενο, όταν μέσα στις αίθουσες διδασκαλίας οι εκπαιδευτικοί παρουσιάζουν καθημερινά τη «νέα ύλη» με διάλεξη δαπανώντας περίπου το 80% του διδακτικού χρόνου, έχοντας μοναδική πηγή αναφοράς το ένα και μοναδικό σχολικό εγχειρίδιο. Απουσία ψηφιακών μέσων και εφαρμογών την εποχή της Web3 Τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης! Το πτυχίο σε αυτές τις σχολές δεν μπορεί να κατοχυρώνει από μόνο του δικαίωμα εργασίας στα σχολεία. Οι απόφοιτοι των Καθηγητικών Σχολών θα πρέπει να παρακολουθούν ένα έτος ακόμη που να αφορά σε θέματα Διδακτικής, Παιδαγωγικών και Διοίκησης Σχολικών Μονάδων.

4. Όλες οι «μεταρρυθμίσεις» των τελευταίων χρόνων στοχεύουν στη βελτίωση των δεξιοτήτων και των γνώσεων των Εκπαιδευτικών. Το Εκπαιδευτικό Σύστημα όμως είναι ένα ταγκό για δύο. Η Πολιτεία όχι μόνο φοβάται να θεσπίσει όρους και προϋποθέσεις για την αξιοκρατική προαγωγή των μαθητών μεταφέροντας όλη την ευθύνη στους Εκπαιδευτικούς, αλλά θεσπίζει συνεχώς ευνοϊκές διατάξεις για την προαγωγή όλων των μαθητών. Ταυτόχρονα, κι ενώ η κοινή εμπειρία όλων των Ευρωπαϊκών Χωρών είναι ότι στα Σχολεία υπάρχουν σαφείς κι αυστηροί κανόνες συμμόρφωσης των μαθητών και ομαλής λειτουργίας τους, στην Ελλάδα η ασυδοσία, η επιτρεπτικότητα κι οι βανδαλισμοί είναι η σχολική πραγματικότητα, η οποία αργότερα αναβαθμίζεται σε Πανεπιστημιακή.

5. Η ενσωμάτωση των STEM στην εκπαιδευτική διαδικασία αποτελεί πλέον μια αναγκαία εξέλιξη, ανταποκρινόμενη στις αυξανόμενες απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να ξεκινά από τα πρώτα σχολικά βήματα, ενθαρρύνοντας την κριτική σκέψη, την επιστημονική περιέργεια και την καινοτομία. Η έμφαση στην πρακτική εφαρμογή της γνώσης μέσω πειραμάτων και εργαστηριακών δραστηριοτήτων αποτελεί κεντρικό στοιχείο. Απαιτείται επίσης η σταδιακή ενσωμάτωση εξειδικευμένων μαθημάτων, τα οποία θα καλύπτουν το ευρύ φάσμα των STEM, προσφέροντας στους μαθητές μια ολοκληρωμένη εικόνα των σύγχρονων επιστημονικών και τεχνολογικών προκλήσεων.

6. Η εισαγωγή μαθημάτων ανάπτυξης επιχειρηματικής σκέψης στο εκπαιδευτικό σύστημα αποτελεί έναν κρίσιμο πυλώνα για την προετοιμασία των νέων στις προκλήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας. Αυτά τα μαθήματα θα πρέπει να ενθαρρύνουν την καινοτομία, τη στρατηγική σκέψη και την επιχειρηματική πρωτοβουλία, ενισχύοντας ταυτόχρονα τις δεξιότητες λήψης αποφάσεων και τη διαχείριση πόρων. Με αυτό τον τρόπο, οι μαθητές μπορούν να αποκτήσουν μια πιο πλήρη κατανόηση των επιχειρηματικών διαδικασιών και να εξοπλιστούν με τα απαραίτητα εφόδια για τη δημιουργία βιώσιμων και καινοτόμων λύσεων στο μέλλον.

7. Οι νέοι μας, ως γνωστόν, είναι παγκόσμιοι πρωταθλητές στην παχυσαρκία⁷ κυρίως λόγω της ανεπαρκούς σωματικής άσκησης⁸ και της αδυναμίας του ελληνικού Σχολείου να αναγνωρίσει και να καλύψει το εν λόγω κενό⁹. Βρίσκονται όμως και στο όριο του υποβιβασμού στην κατανόηση κειμένου, μαθηματικών, φυσικών επιστημών¹⁰, που σε συνδυασμό με τα περί ανεπαρκούς σωματικής δραστηριότητας, επιβεβαιώνει τη γνωστή σχέση μεταξύ ακαδημαϊκής επίδοσης και άσκησης, η οποία συμβάλει στην καλλιέργεια καθοριστικών για υψηλές ακαδημαϊκές επιδόσεις εργαλείων^{11,12}, όπως αυτοπεποίθηση, συγκέντρωση, προσοχή, μνήμη και διευρύνει την ικανότητα λήψης αποφάσεων, διαχείριση δεδομένων και επίλυση προβλημάτων.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Επαναπροσδιορισμός και ανασυγκρότηση της Γενικής Εκπαίδευσης, με

α. Δημιουργία μεγάλων Σχολικών Μονάδων με εργαστήρια, τεχνολογικά εξοπλισμένα γραφεία εκπαιδευτικών, γραμματειακή υποστήριξη, μόνιμη τεχνική υποστήριξη, μόνιμα συνεργεία συντήρησης ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και συντήρησης κτιρίων.

β. Εξασφάλιση του απαιτούμενου προσωπικού από την προηγούμενη χρονιά.

γ. Διαρκής επιμόρφωση του Εκπαιδευτικού Προσωπικού με έμφαση στις Νέες Τεχνολογίες.

δ. Αξιολόγηση των στελεχών και των εκπαιδευτικών με αυξημένα προσόντα και δεξιότητες.

ε. Ενοποίηση των Φυσικών Μαθημάτων στο Γυμνάσιο (Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Γεωγραφία-Γεωλογία)

στ. Στο Γενικό Λύκειο και σε ειδικότητες στα ΕΠΑΛ η πρώτη ανάθεση διδασκαλίας πρέπει να γίνεται στον εκπαιδευτικό της ίδια ειδικότητας. Πρέπει να αντικατασταθεί η οργανικότητα προς όφελος της ειδικότητας και του μαθητή.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Επαναπροσδιορισμός της Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης ως προς τον σκοπό της. Έχει de jure και de facto μετατραπεί σε υποχρεωτική διέλευση. Για αυτό προτείνουμε τα εξής:

1. Στο Δημοτικό η βαθμολογία μένει ως έχει για την επαρκή εκπαίδευση και θεσπίζεται η περιγραφική αξιολόγηση κάθε μαθητή σε όλες τις τάξεις.

2. Μείωση της διδακτέας ύλης και εμβάθυνση στο Γλωσσικό και Μαθηματικό Εγγραμματισμό και την ανάπτυξη κριτικής ικανότητας και επίλυσης προβλημάτων καθημερινής πραγματικής ζωής με έμφαση στα πολιτισμικά στοιχεία κάθε τόπου (αστικός, βιομηχανικός, γεωργικός, κτηνοτροφικός, αλιευτικός, τουριστικός, κ.α.)

3. Στο Γυμνάσιο μείωση μαθημάτων και περιορισμός της έκτασης προς όφελος της εμβάθυνσης, της ανάπτυξης κριτικής σκέψης, ικανοτήτων μαθηματικής σκέψης και κατανόησης των φυσικών φαινομένων. Πρέπει να δοθεί περισσότερη έμφαση στον αντιληπτό κόσμο σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα.

4. Επαναπροσδιορισμό των αθλητικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.

5. Στο Γυμνάσιο 10-βάθμια κλίμακα βαθμολογίας. Ο βαθμός 5, θα δηλώνει την επαρκή φοίτηση και την προαγωγή στην επόμενη τάξη. Βαθμός κάτω από 5 θα δηλώνει επανάληψη των μαθημάτων. Το περιεχόμενο των δοκιμασιών προαγωγής κλπ πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στην ανίχνευση της ικανότητας εφαρμογής των γνώσεων και όχι αποκλειστικά στην αναπαραγωγή περιεχομένου.

6. Στο Γυμνάσιο θα πρέπει να διαμορφώνεται ο φάκελος του μαθητή με περιγραφική αξιολόγηση και με ουσιαστική διάγνωση των επαγγελματικών του κλίσεων και να προτείνεται στους γονείς η κατεύθυνση Γενικής ή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, η οποία θεωρείται καταλληλότερη για το μαθητή. Βέβαια η οικογένεια θα αναλαμβάνει την ευθύνη της τελικής απόφασης για την εκπαιδευτική πορεία των παιδιών της.

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ

Εφόσον το Γενικό Λύκειο δεν είναι υποχρεωτικό, αυτόματα αυτό συνεπάγεται επιλογή και αυξημένες αξιοκρατικές απαιτήσεις από τους μαθητές. Προτείνουμε:

- α. Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών με σαφή προσδιορισμό του τι πρέπει να μπορεί να είναι ικανός να κάνει ο μαθητής.
- β. Εισαγωγή ανεξάρτητης κατ' επιλογήν ώρας εργαστηριακής άσκησης. Ας σημειωθεί ότι επαρκώς εξοπλισμένα εργαστήρια Φυσικών Επιστημών έχουν όλα τα Λύκεια μέσω έργων Γ ΚΠΣ και ΕΣΠΑ.
- γ. Εισαγωγή επιτέλους του πραγματικά πολλαπλού βιβλίου.
- δ. Τράπεζα Θεμάτων για τις Προαγωγικές και Απολυτήριες Εξετάσεις από την Α' Λυκείου.
- ε. Βαθμολογική κλίμακα 0-10. Δεν είναι δυνατόν στα Πανεπιστήμια να υπάρχει κλίμακα 0-10 ή σε άλλες χώρες 0-5 και στη Ελληνική Δευτεροβάθμια να υπάρχει η κλίμακα 0-20!
- στ. Επαρκής θα χαρακτηρίζεται η φοίτηση με βαθμολογία ≥ 5 . Σε αντίθετη περίπτωση ο μαθητής επαναλαμβάνει τη φοίτηση.
- ζ. Ειδική Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών σχετικά με τις ατομικές και ομαδικές Εργασίες.
- η. Επαναφορά των Εξετάσεων Εισαγωγής από το Γυμνάσιο στο Λύκειο.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Επαναπροσδιορισμός και ριζική αναβάθμιση της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, με

- α. Δημιουργία μεγάλων μονάδων κοντά σε εργοστάσια, βιομηχανικά πάρκα, περιοχές με έντονες επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα ο Τουρισμός και ο Πρωτογενής Τομέας στις διάφορες μορφές του.
- β. Υποδομές, κτίρια, εργαστήρια, κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα
- γ. Ενοποίηση Σχολών Μαθητείας ΟΑΕΔ, ΔΙΕΚ, ΣΕΚ.

Η κοινωνία και ειδικά η ελληνική οικογένεια θα πρέπει να λάβει κάποια στιγμή ένα σαφές μήνυμα ότι η Επαγγελματική Εκπαίδευση έχει υποστεί μια ριζική και ουσιαστική αναβάθμιση σε όλες τις

πτυχές της, ώστε να υποχωρήσει σημαντικά η κυρίαρχη αντίληψη του πανεπιστημιακού μονόδρομου. Κάτι τέτοιο όμως δεν αντιλαμβάνονται τόσο οι κυβερνώντες όσο και το πολιτικό σύστημα στο σύνολο του, όπως φαίνεται καθαρά και από τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες που συνόδευσαν το νέο Νόμο για την ΕΕΚ, που υπερψηφίστηκε πρόσφατα στη Βουλή. Γι' αυτό η χώρα μας συνεχίζει να υπολείπεται σημαντικά στις προτιμήσεις των νέων προς την ΕΕΚ συγκρινόμενη με τις αναπτυσσόμενες χώρες της ΕΕ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Πρω.Παιδεία. επιδιώκοντας να συμβάλει θετικά σε κάθε προσπάθεια που γίνεται από την πολιτεία θα συνεχίσει να κοινοποιεί θέσεις που σκοπό έχουν την αναβάθμιση, την υποστήριξη και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Μία πολιτική με όραμα σίγουρα θα ξεκινούσε από την ανάπτυξη ενός Εθνικού Στρατηγικού Σχεδιασμού για την Παιδεία.

Η ίδρυση κρατικών Φορέων για την Αξιολόγηση των Σχολείων και του Διδακτικού Προσωπικού όπως και η Ανάπτυξη Σχεδίου Βελτίωσης της Ποιότητας του Παρεχόμενου Διδακτικού Έργου σε όλες τις βαθμίδες δεν μπορεί παρά να αποτελεί έργο της συνεργασίας του αρμόδιου Επιστημονικού Προσωπικού της χώρας με αντίστοιχους φορείς του εξωτερικού.

Γιατί τα αποτελέσματα της PISA δεν θα πρέπει να μας αφορούν απλά και μόνο για την θέση, την οποία λαμβάνουμε στις διεθνείς συγκρίσεις. Θα πρέπει ως χώρα να μας αφορά η ουσία των ευρημάτων, ώστε να προβούμε άμεσα στις αναγκαίες διορθώσεις. Και από αυτό το σημείο, μάλλον απέχουμε σημαντικά.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου

Καθηγητής Νικόλαος Μ. Σταυρακάκης

Πρόεδρος

Καθηγητής Ιωάννης Κουτεντάκης

Γενικός Γραμματέας

¹ <https://www.oecd.org/publication/pisa-2022-results/country-notes/singapore-2f72624e/>

² <https://www.oecd.org/pisa/>

³ <https://www.naftemporiki.gr/society/1545488/ta-apotelesmata-toy-programmatos-pisa/>

⁴ <https://spearswms.com/education/singapore-tops-pisa-education-rankings-2022/>

⁵ https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/434050_ola-ta-eihame-mas-irthe-kai-i-pisa-2022-elliniki-panoethria-sta-mathimatika?fbclid=IwAR3GmVOGgyQpTnMZWhfE4is2JzNlchPPwPAamvaCz9ClDvsBJHHzdrkiZb0

⁶ <https://prwpaideia.eu/wp/2022/05/21/210522pisa/>

⁷ <https://www.amna.gr/macedonia/article/728882/Pagkosmia-protathlitria-pachusarkias-i-Ellada-stous-kato-ton-20-eton>

⁸ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/14709501/>

⁹ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/12893715/>

¹⁰ <https://www.esos.gr/arthra/85899/pisa-ta-ellinopoyla-stin-omada-ton-horon-me-tis-hamiloter-es-epidoseis-sta-mathimatika>

¹¹ <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/38060501/>

¹² <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37736663/>

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Πρωθυπουργού της Ελλάδος κυρίου **Κυριάκο Μητσοτάκη**, Μέγαρο Μαξίμου, Ηρώδου Αττικού 19, primeminister@primeminister.gr
- Κύριο **Στέφανο Κασσελάκη**, Αρχηγό Αξιωματικής Αντιπολίτευσης & Πρόεδρο «ΣΥΡΙΖΑ» proedros@syriza.gr
- Κύριο **Νίκο Ανδρουλάκη**, Πρόεδρο «ΠΑΣΟΚ», info@androulakisnikos.gr , info@kinimaallagis.gr
- Κύριο **Δημήτριο Κουτσούμπα**, Γ. Γραμματέα ΚΕ ΚΚΕ, mailbox@kke.gr
- Κύριο **Κυριάκο Βελόπουλο**, Πρόεδρο “ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ”, info@elliniki-lisi.gr
- Κύριο **Βασίλειο Στίγκα**, Πρόεδρο «ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ», v.stigkas@parliament.gr, hellas.spartans@gmail.com,
- Κύριο **Αλέξανδρος Χαρίτση**, Πρόεδρο «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ», a.charitsis@parliament.gr,
- Κύριο **Δημήτριο Νατσιό**, Πρόεδρο «ΝΙΚΗ», d.natsios@parliament.gr, nikh@parliament.gr
- Κυρία **Ζωή Κωνσταντοπούλου**, Πρόεδρο «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ», zoikonstantopoulou@yahoo.com
- Κύριο **Κυριάκο Πιερρακάκη**, Υπουργό ΠΘΑ, minister@minedu.gov.gr,
- Κύριο **Ιωάννη Βρούτση**, Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, vroutsis@ivroutsis.gr
- Κυρία **Ζέτα Μακρή**, Υφυπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, zmakri@minedu.gov.gr,
- Κύριο **Γεώργιο Καλαντζή**, Γενικό Γραμματέα Θρησκευμάτων
- Κύριο **Οδυσσέα Ζώρα**, Γενικό Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης, zoraso@uoc.gr, gengram@minedu.gov.gr
- Κύριο **Γιάννη Κατσαρό**, Γενικό Γραμματέα 1οβάθμια, 2οβάθμιας Εκπαίδευσης & ΕΑ gikats61@gmail.com
- Κύριο **Γεώργιο Βούτσινο**, Γενικό Γραμματέα ΕΕΚ & ΔΒΜ κ Νεολαίας, gvoutsinos@minedu.gov.gr
- Κύριο **Γεώργιο Μαυρωτά**, Γενικό Γραμματέα Αθλητισμού gmavrotas@gmail.com
- Κύριο **Κωνσταντίνο Σκρέκα**, Υπουργό Ανάπτυξης, minister.sec@mnc.gr, info@skrekaskostas.gr
- Κύριο **Μάξιμο Σενετάκη**, Υφυπουργό Ανάπτυξης & ΕΚ senetakis@parliament.gr, maximos@senetakis.gr
- Καθηγητή **Αθανάσιο Κυριαζή**, Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας, secgenof@gsrt.gr
- Καθηγητή **Περικλή Μήτκα**, Πρόεδρο ΕΘΑΕ, Αριστείδου 1, 10559 ΑΘΗΝΑ secretariat@ethae.gr
- **Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων,**
- **Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων**
- **Σύνοδο Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων,** lilnikol@interel.uoa.gr
- **Σύνοδο Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων,** secretary@synodos-ek.gr
- **Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ,** posdep.gr@gmail.com
- **Ομοσπονδία Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης [ΟΛΜΕ],** olme@otenet.gr
- **Διδασκαλική Ομοσπονδία Ελλάδος [ΔΟΕ],** secretariat@doe.gr
- **Τμήμα Παιδείας Κομμάτων του Κοινοβουλίου**
- **Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος [ΓΣΕΕ],** president@gsee.gr , info@gsee.gr
- **Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών [ΣΕΒ],** info@sev.org.gr
- **Ομοσπονδίες & Συλλόγους ΕΕΔΠ των ΑΕΙ,** eedip@central.ntua.gr
- **Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.),** <https://www.gseevee.gr/>
- **Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ),** adedy@adedy.gr
- **Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)** info@iobe.gr
- **ΔιαΝΕΟσις** info@dianeosis.org
- **ΜΜΕ**